ZWIN
GEVOELSSTREEK

Kandidatuur Landschapspark Zwinstreek
Gemeenteraad Gemeente Sluis
11 april 2023

Kandidatuur Landschapspark

- Oproep van de Vlaamse overheid – april 2021
- Kandidatuur ingediend – september 2021
- Goedkeuring Zwinstreek – januari 2022
- Opmaak en indiening masterplan en operationeel plan - 31 mei 2023
- Beoordeling door jury – zomer 2023
- Erkenning - najaar 2023
- Parallel: decreet en uitvoeringsbesluit

ZWIN
GEVOELSSTREEK

Opbouw

- Wat ging er vooraf?
- Wat is een landschapspark?
- Wat moet gebeuren om de erkenning te verkrijgen?
- Stand van zaken
- Volgende stappen
- Samenwerkingsverband vorm geven
- Vragen aan de gemeente

Wat ging vooraf?

ZWIN
GEVOELSSTREEK

CHARTER VOOR DE
GRENSOVERSCHRIJDENDE ZWINSTREEK

DAMME · KNOKKE-HEIST · maldegem · Sint-Laureins · west-vlaanderen · Provincie Zeeland · Toerisme · westtoer

Na het succesvol afronden van de gezamenlijke studieopdracht voor het bepalen van de gebiedsidentiteit en de verhaallijnen voor vermarkting en productontwikkeling voor toerisme en recreatie in de grensoverschrijdende Zwinstreek, engageren

de gemeentebesturen van
Damme, Knokke-Heist, Maldegem, Sint-Laureins en Sluis,

de provinciebesturen van
West-Vlaanderen en Zeeland

en de toeristische agentschappen
Toerisme Oost-Vlaanderen en Westtoer

zich, om via overleg en samenwerking
DE GRENSOVERSCHRIJDENDE ZWINSTREEK
gezamenlijk beter op de kaart te zetten als toeristisch-recreatieve bestemming in de Vlaams-Nederlandse grensstreek.

- **Waarom?**

  Zwinstreek beter op de kaart zetten als toeristisch-recreatieve bestemming in de Vlaams-Nederlandse grensstreek

- **Doelstellingen**
  - We vormen **een gebiedscoalitie,** gericht op grensoverschrijdende samenwerking
  - de **participatie** van ondernemers en andere stakeholders uit toerisme & recreatie, erfgoed, landbouw, natuur en landschap mogelijk maken
  - **Beter en eenduidiger communiceren** over de troeven van de Zwinstreek
  - Met stakeholders inzetten op vernieuwende toeristisch-recreatieve **productontwikkeling**
  - Investeren in toeristisch-recreatieve **voorzieningen** en **omgevingskwaliteit**
- Verder te concretiseren in **een gezamenlijk werkprogramma en actieplan** binnen verder afspraken over **financiering**

ZWINSTREEK

LANDSCHAPSPARK

ZWIN
GEVOELSSTREEK

Wat is een landschapspark?

Landschapspark, definitie

- **geografisch afgebakend gebied - voldoende grote omvang (>10.000 ha)**
- langdurige wisselwerking tussen mens en natuur leidde tot een specifiek landschap met een **onderscheidende kwaliteit** en belangrijke ecologische, abiotische, biotische, culturele of landschappelijke waarden

- De erkenning van het landschapspark beoogt **de versterking van de landschappelijke identiteit en kwaliteit** tot een landschap met **internationale uitstraling**

- Een **coalitie op maat van het gebied** wordt gedragen door relevante lokale en regionale belanghebbenden, die gezamenlijk **vanuit een geïntegreerde visie**, **dialoog én samenwerking** tussen de verschillende sectoren (erfgoed, recreatie, natuur, landbouw, wonen, bedrijvigheid, toerisme,...) instaat voor de realisatie van ambitieuze langtermijndoelstellingen.

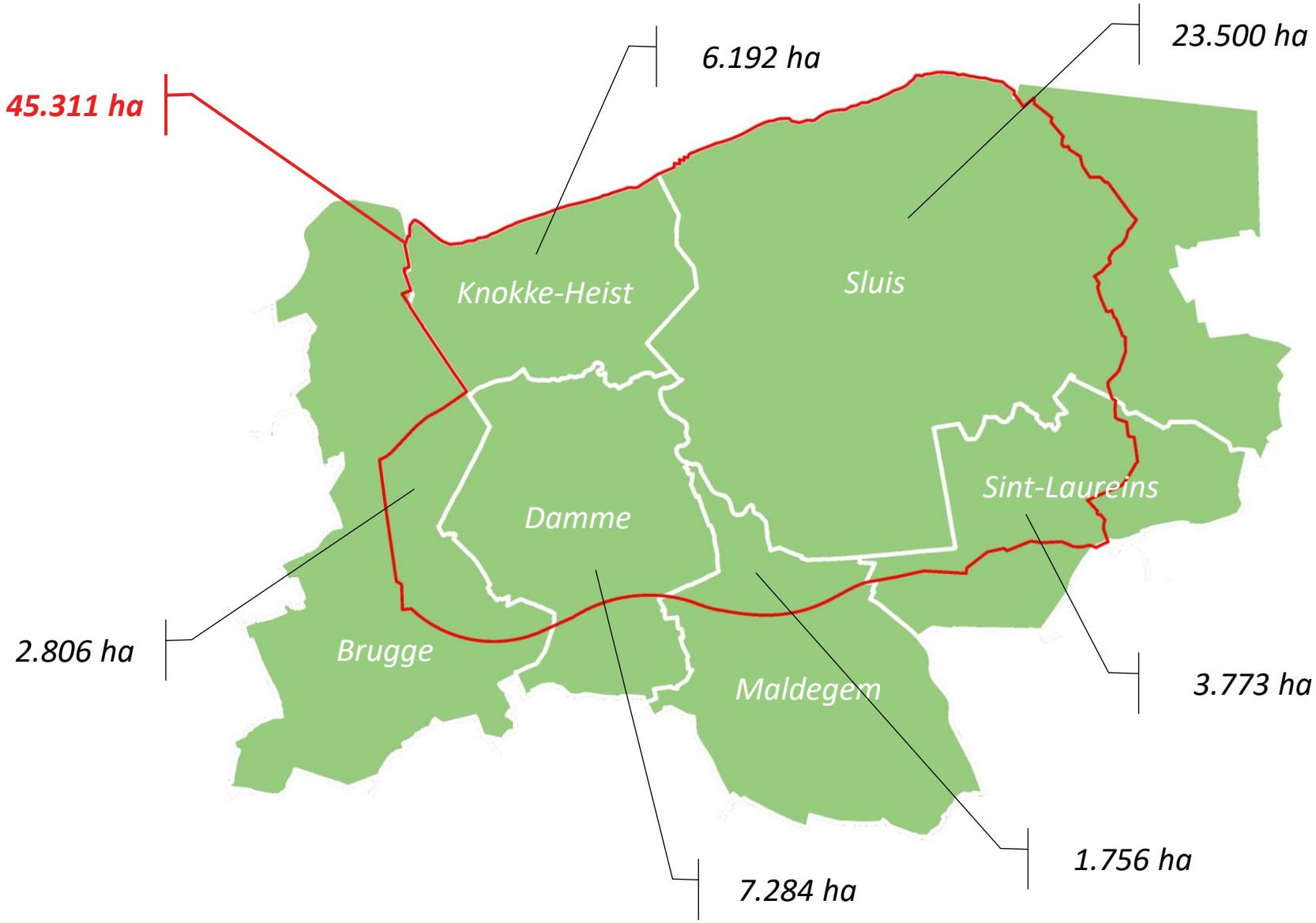

Zeeland	23.500 ha
Oost-Vlaanderen	5.529 ha
West-Vlaanderen	16.282 ha

Nederland	23.500 ha
Vlaanderen	21.811 ha

ZWIN
GEVOELSSTREEK

Primaire doelstellingen

- het versterken en herstellen van de **landschappelijke identiteit en kwaliteit** vanuit een **integrale visie** op **recreatie, natuur, landbouw, wonen, bedrijvigheid en toerisme**
- het prioritair realiseren van **Europese, Nederlandse en Vlaamse doelen**
- het aanbieden van **een unieke beleving** van het landschap en de streek aan zowel lokale inwoners als binnen- en buitenlandse bezoekers
- een dynamisch **coöperatieve werking**

Ontwerp van decreet (wet) Vlaamse Parken

- Artikel 8: “De erkenning als Vlaams Park of de werking van het parkbureau op zich genereert geen verplichtingen of geen beperkende maatregelen bovenop de vigerende regelgeving voor de houders van zakelijke rechten binnen een Vlaams Park of voor de gebruikers ervan, behoudens anders overeengekomen.”

- Het decreet is Vlaamse regelgeving die het kader schept voor de parken, waaronder de landschapsparken (voor o.m. erkenning, subsidiëring, naamgeving, …)

ZWIN
GEVOELSSTREEK

Huidige Zwinstreek-coalitie

BRUGGE
DAMME
KNOKKE-HEIST
gemeente SLUIS
maldegem
Sint-Laureins
buitengewoon natuurlijk
west-vlaanderen
de gedreven provincie
Provincie Oost-Vlaanderen
Voor ieder van ons
Provincie Zeeland
Toerisme Provincie Oost-Vlaanderen
W
westtoer
VLAAMSE LAND MAATSCHAPPIJ
Vlaamse overheid

Steunende partners

LANDSCHAPPEN SINT LAUREINS vzw
natuurpunt
BOEREN NATUUR VLAANDEREN
Meetjesland maak het mee!
MEETJES LAND REGIONAAL LANDSCHAP
HOUTLAND & POLDERS REGIONAAL LANDSCHAP
Euregio Scheldemond
Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Zeeland
RAAKVLAK
Onroerend Erfgoed Brugge en Ommeland
UNIVERSITEIT GENT

ZWIN
GEVOELSSTREEK

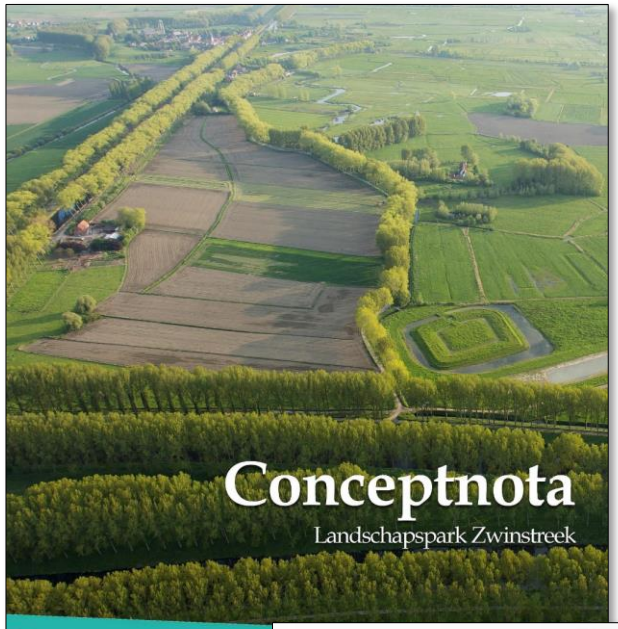

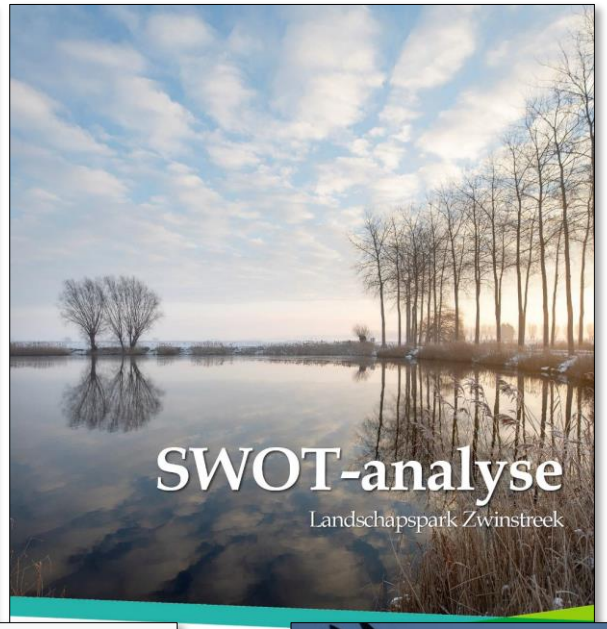

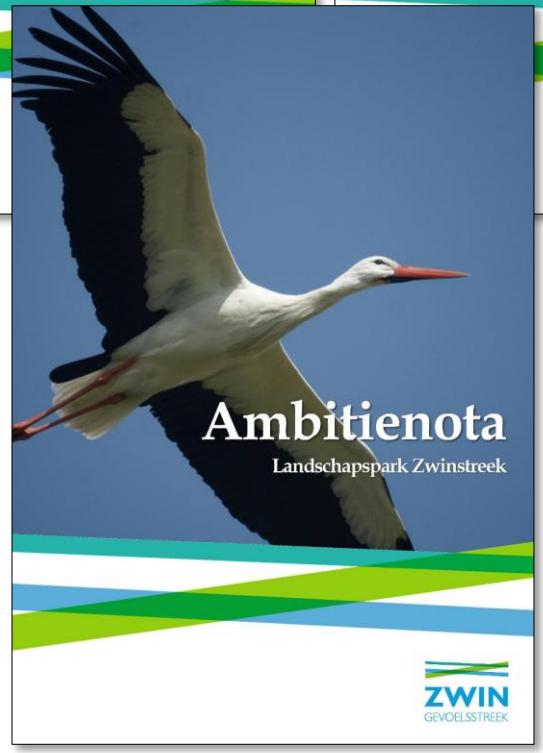

Landschap

Waterbeheer

Landbouw

Natuur

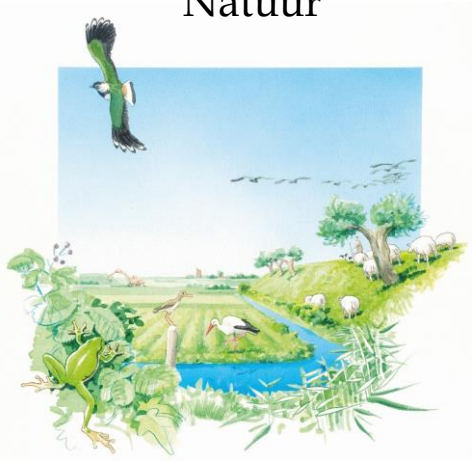

Erfgoed

Recreatie

Ondernemen

Samenwerken

ZWIN
GEVOELSSTREEK

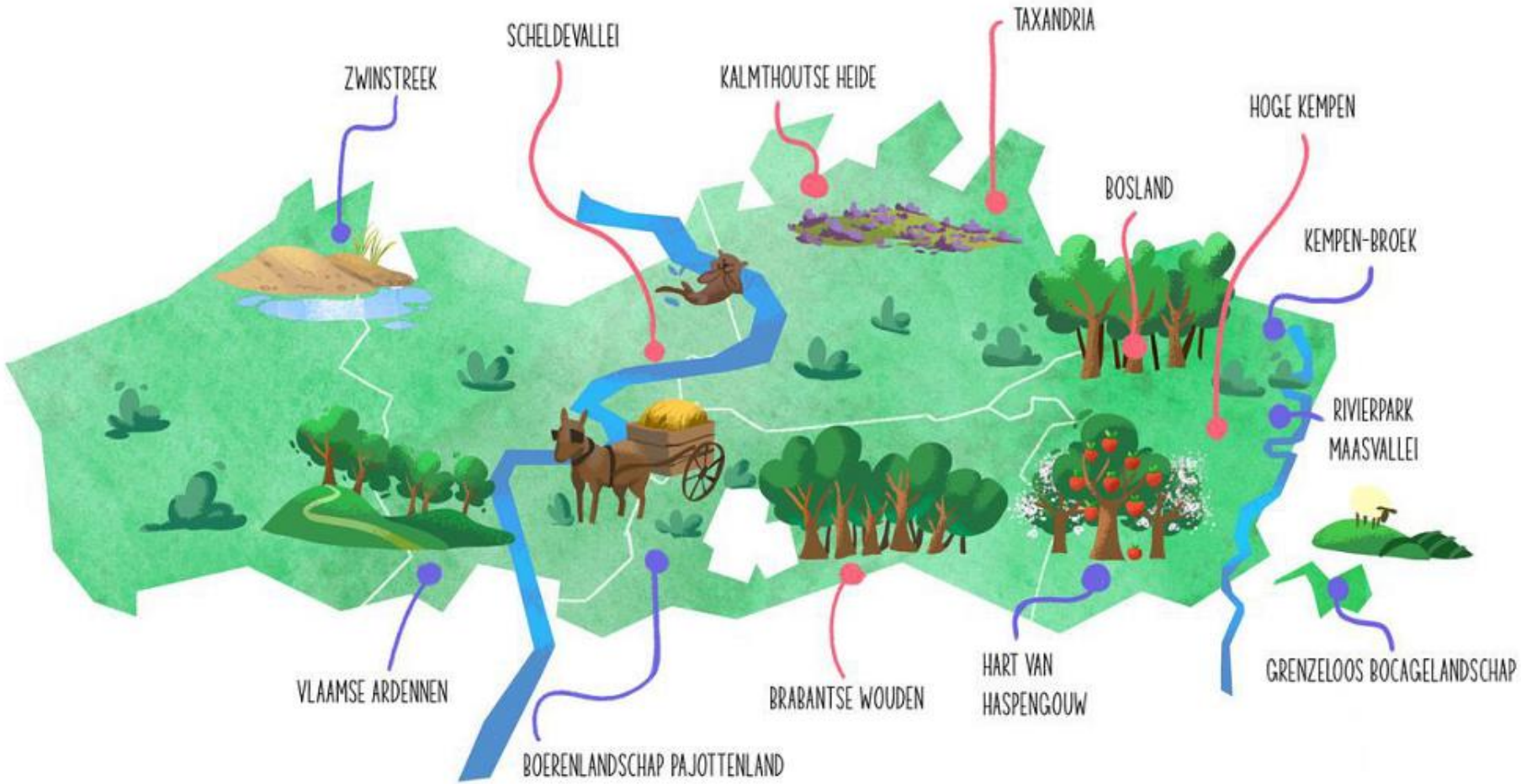

ZWIN
GEVOELSSTREEK

Wat moet gebeuren om de erkenning te verkrijgen?

ZWIN
GEVOELSSTREEK

Deelproducten

- Landschapsbiografie (afgewerkt) i.s.m. MUST Stedenbouw
- Masterplan (24 jaar) - Operationeel Plan (6 jaar) i.s.m. LAMA en ENDEAVOUR
- Gebiedscoalitie / Governance
- Samenwerkingsovereenkomst / Statuten

- Begeleid en aangestuurd door stuurgroep, projectgroep, plangroep en 8 thematische werkgroepen

ZWIN
GEVOELSSTREEK

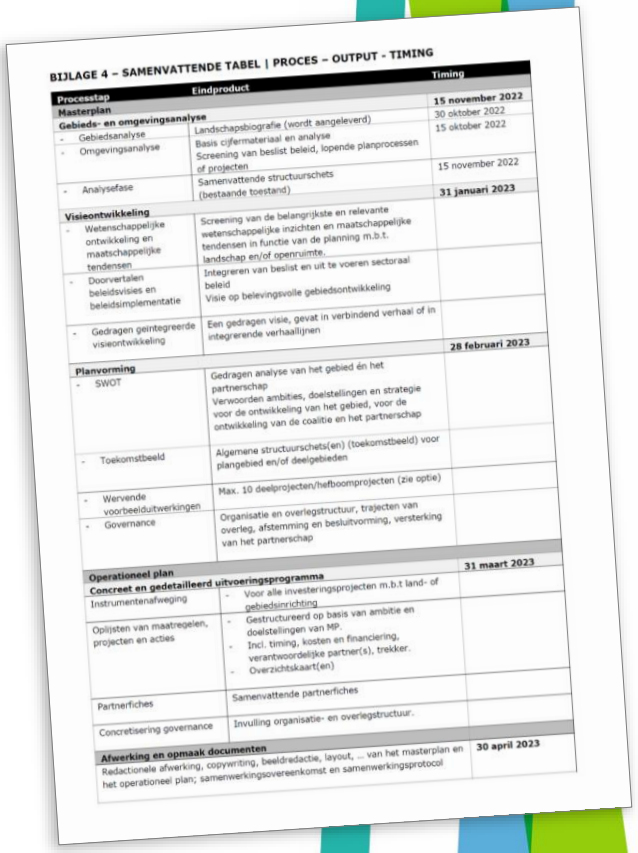

BIJLAGE 4 – SAMENVATTENDE TABEL | PROCES – OUTPUT - TIMING

Processtap	Eindproduct	Timing
Masterplan		**15 november 2022**
Gebieds- en omgevingsanalyse		30 oktober 2022
- Gebiedsanalyse	Landschapsbiografie (wordt aangeleverd)	15 oktober 2022
- Omgevingsanalyse	Basis cijfermateriaal en analyse Screening van beslist beleid, lopende planprocessen of projecten	
- Analysefase	Samenvattende structuurschets (bestaande toestand)	15 november 2022
Visieontwikkeling		**31 januari 2023**
- Wetenschappelijke ontwikkeling en maatschappelijke tendensen	Screening van de belangrijkste en relevante wetenschappelijke inzichten en maatschappelijke tendensen in functie van de planning m.b.t. landschap en/of openruimte.	
- Doorvertalen beleidsvisies en beleidsimplementatie	Integreren van beslist en uit te voeren sectoraal beleid Visie op belevingsvolle gebiedsontwikkeling	
- Gedragen geïntegreerde visieontwikkeling	Een gedragen visie, gevat in verbindend verhaal of in integrerende verhaallijnen	
Planvorming		**28 februari 2023**
- SWOT	Gedragen analyse van het gebied én het partnerschap Verwoorden ambities, doelstellingen en strategie voor de ontwikkeling van het gebied, voor de ontwikkeling van de coalitie en het partnerschap	
- Toekomstbeeld	Algemene structuurschets(en) (toekomstbeeld) voor plangebied en/of deelgebieden	
- Wervende voorbeelduitwerkingen	Max. 10 deelprojecten/hefboomprojecten (zie optie)	
- Governance	Organisatie en overlegstructuur, trajecten van overleg, afstemming en besluitvorming, versterking van het partnerschap	
Operationeel plan		**31 maart 2023**
Concreet en gedetailleerd uitvoeringsprogramma		
Instrumentenafweging	- Voor alle investeringsprojecten m.b.t land- of gebiedsinrichting	
Oplijsten van maatregelen, projecten en acties	- Gestructureerd op basis van ambitie en doelstellingen van MP. - Incl. timing, kosten en financiering, verantwoordelijke partner(s), trekker. - Overzichtskaart(en)	
Partnerfiches	Samenvattende partnerfiches	
Concretisering governance	Invulling organisatie- en overlegstructuur.	
Afwerking en opmaak documenten		**30 april 2023**
Redactionele afwerking, copywriting, beeldredactie, layout, … van het masterplan en het operationeel plan; samenwerkingsovereenkomst en samenwerkingsprotocol		

Masterplan en operationeel plan

- Analysefase – 15 december ‘22
- Fase ‘visievorming’ – 31 januari ‘23
- Fase ‘planvorming’ – 28 februari ‘23
- Fase Programmeren en plannen – 31 maart ‘23
- Redactie en afwerking – 30 april ’23

- Besluitvorming - mei ‘23

ZWIN
GEVOELSSTREEK

Stand van zaken uitwerking

Vanuit gebiedsambities, over visie en doelstellingen naar projecten en actie …

ZWIN
GEVOELSSTREEK

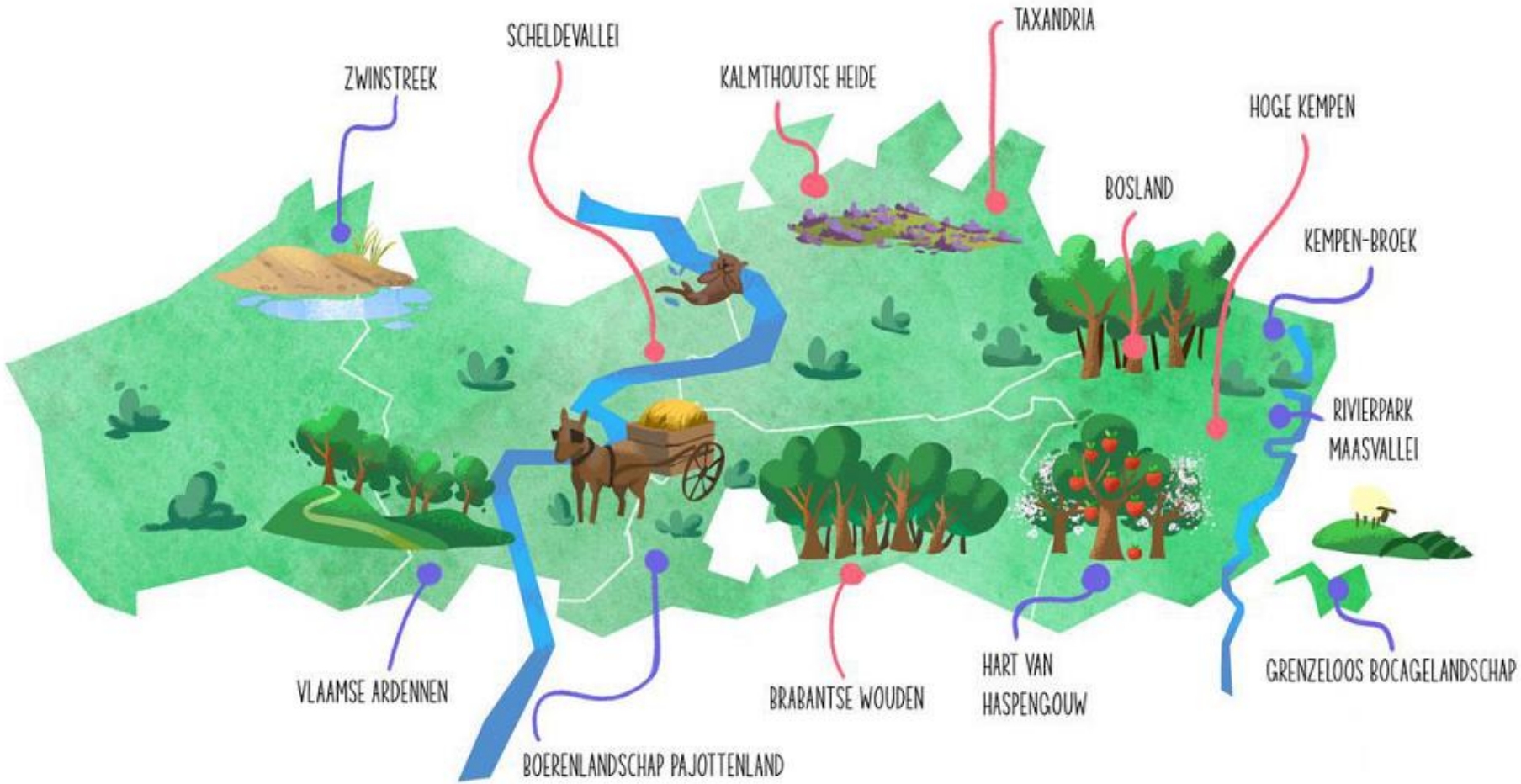

Een dialoog
tussen zee en land(en)

Masterplan – visie - verhaallijnen

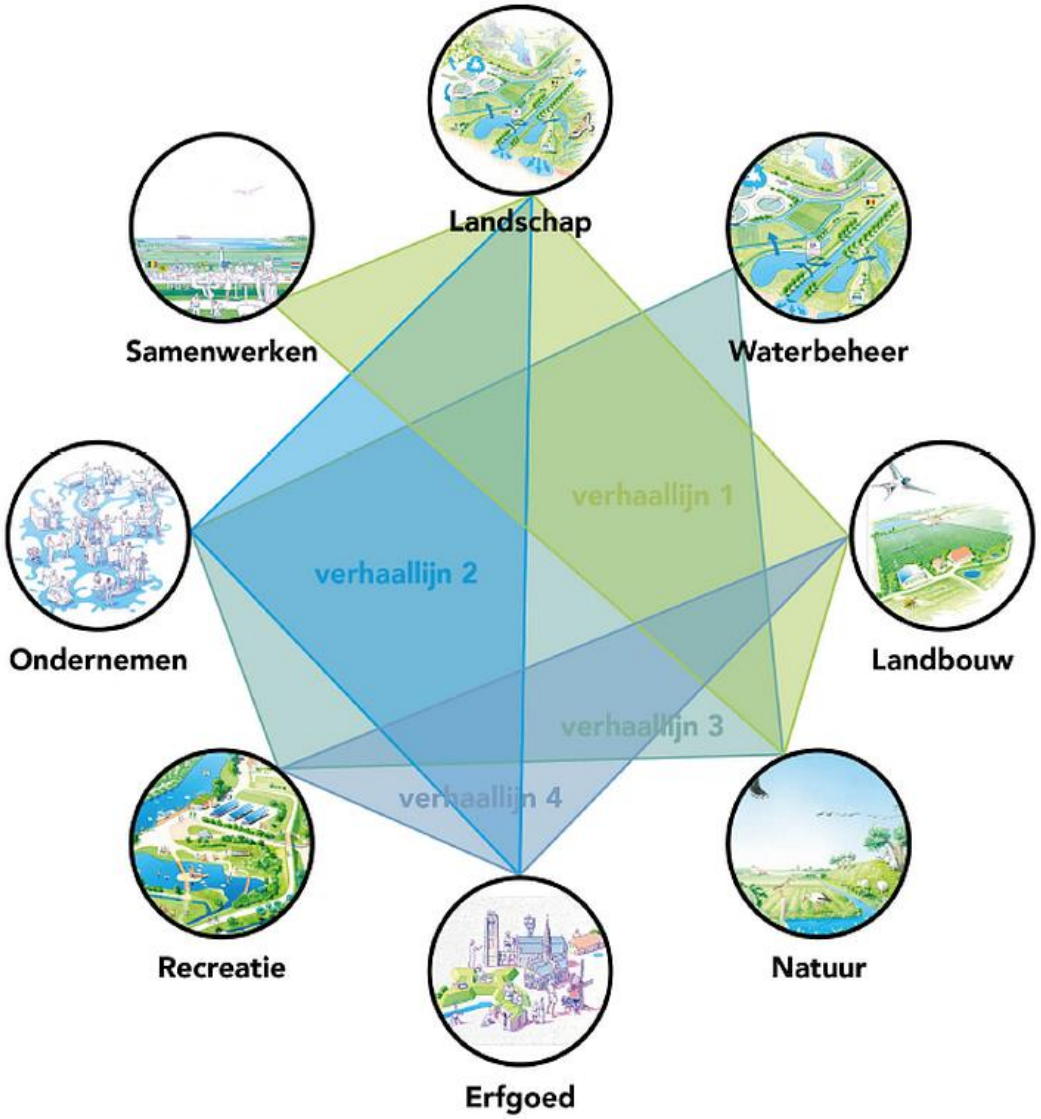

Op de grens van zoet en zout

Het verhalend landschapspark

Grensverleggend
voedsellandschap

Grenzeloos beleven en leven

EEN DIALOOG TUSSEN ZEE EN LAND(EN)

Natuurlijke en antropogene processen hebben de Zwinstreek over tijd en grenzen heen doen uitgroeien **van een land van zee tot een zee van land**. Die continue dialoog tussen zee, land en mens heeft **een uniek landschap** met verschillende gedaantes gecreëerd dat de onderlegger vormt voor het landschapspark. De **volgende vier pijlers** zijn geënt op deze dialoog en bieden houvast om de Zwinstreek te doen uitgroeien tot een landschapspark van internationale betekenis.

OP DE GRENS VAN ZOET EN ZOUT

De kustlijn en de overgang van zoet naar zout is inherent verbonden aan het ontstaan van het Zwinlandschap. De boven en ondergrondse wisselwerking tussen zoet en zout heeft over de eeuwen heen **unieke landbouwsystemen en habitats** gevormd, met eigen fauna en flora. Heel wat landschappelijke structuren zijn terug te brengen op deze overgang van zoet naar zout en vormen een opportuniteit om te komen tot een **klimaatrobuust watersysteem**, met een gezonde gradiënt en voldoende zoet water voor mens, economie en natuur. We spelen de kreken, duinen, dijken, graslanden en zandruggen uit om een antwoord te bieden op de klimaatuitdagingen voor landbouwers, natuur en bewoners.

HET VERHALEND LANDSCHAPSPARK

Het waterlandschap van de Zwinstreek is doorheen de geschiedenis strategisch ingezet als voorziening, verdediging en beleving tijdens de eerste nederzettingen, het floreren van havensteden en strijdlinies. De archeologische resten die in de Zwinstreek verborgen liggen, kunnen **terug zichtbaar en tastbaar** worden gemaakt en bijdragen aan de landschapservaring in harmonie met de aanwezige (landbouw)structuren. Oude linies, ruïnes, zeehavens en historische centrums kunnen in de transitie naar een landschapspark meer geïntegreerd worden en **een rol krijgen in de lokale economie aan** de kust en in het hinterland. Zo krijgt de Zwinstreek de kans om haar unieke verleden te vertellen en je mee te nemen op reis door de tijd.

GRENSVERLEGGEND VOEDSELLANDSCHAP

Met een groot aandeel van het landgebruik is landbouw een belangrijke speler in de Zwinstreek. De rijke gronden bieden de kans om het scala van **hoogwaardige streekproducten verder te ontwikkelen en diversifiëren** om zo de gastronomische identiteit van de regio op te waarderen. De toenemende verzilting kan in de toekomst zorgen voor een uitbreiding van het smaakpalet met pilootprojecten rond zilte teelten. Met de Zwinstreek als landschapspark kan er ingezet worden op **innovatieve landbouw, verbreding en samenwerkingen tussen landbouwers en lokale ondernemers**. Zo bouwen we met een sterk netwerk aan een beleefbaar platteland en beter bodem- en waterbeheer. De Zwinstreek wordt een walhalla voor fijnproevers die opzoek zijn naar unieke smaken en kwaliteitsvolle producten.

GRENZELOOS BELEVEN EN LEVEN

Als hinterland van de florerende wereldstad Brugge kent de Zwinregio een identiteit als toevluchtsoord van rust en stilte waarheen men ontsnapt van het drukke stadsleven. Het behoud van **rust- en stiltegebieden** leent zich er niet enkel toe dienst te doen als vakantieverblijf aan de zee maar biedt ook een **meerwaarde voor de kwaliteit van wonen en werken** in de streek. Een evenwichtig woon- en recreatiebeleid maakt de Zwinstreek als landschapspark niet enkel toeristisch aantrekkelijk maar richt zich ook op het faciliteren van onderlinge, lokale connecties. Met een inclusieve insteek en duurzame mobiliteitsoplossingen kan de Zwinstreek een plek zijn waar het dagelijkse leven en vertier in elkaar overvloeien

ZWIN
GEVOELSSTREEK

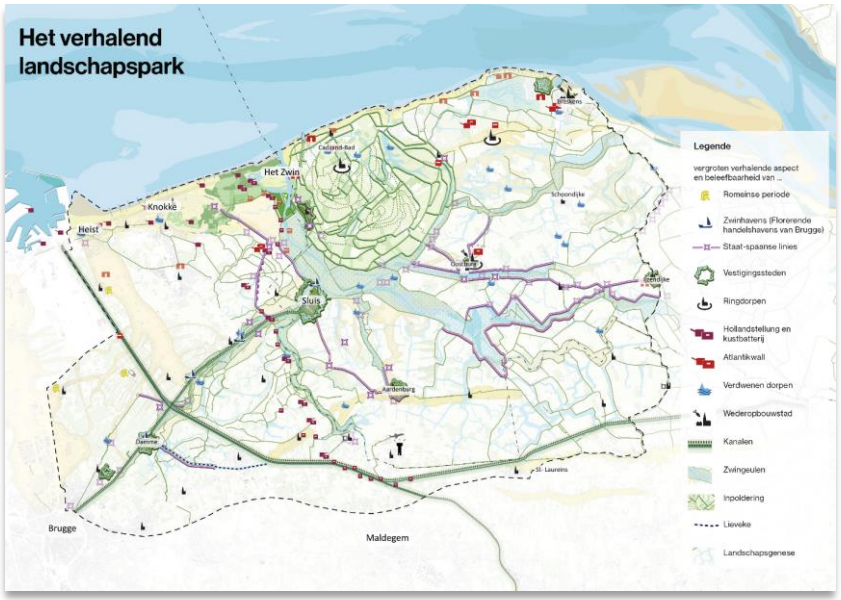

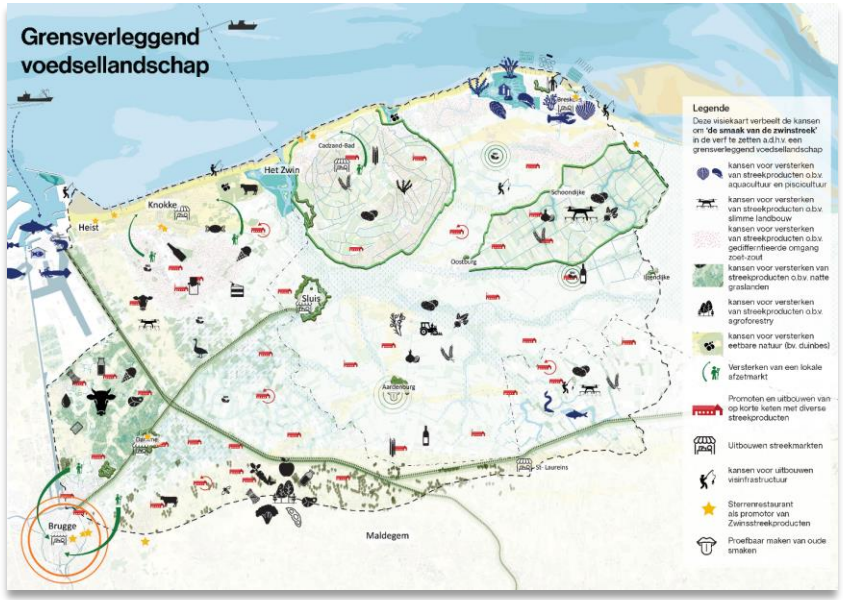

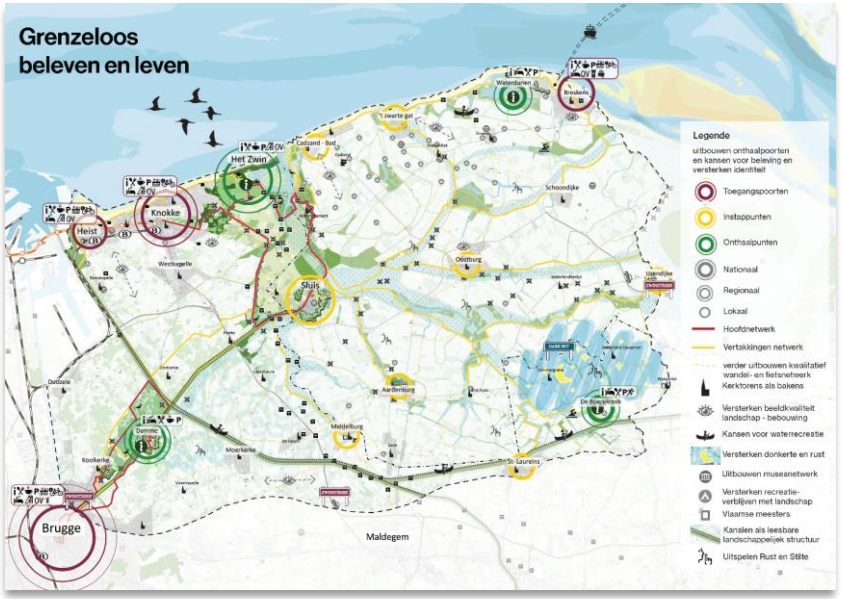

VERHAALLIJN

OP DE GRENS VAN ZOET EN ZOUT

Strategische en operationele doelstellingen

SD 1. Optimaliseren sponswerking en verzekeren zoetwaterbevoorrading
OD1.1. Behalen van algemene goede oppervlakte- en grondwaterkwaliteit
OD1.2. Gedifferentieerd omgaan met verzilting en ontzilting
OD1.3. Ruimte voor waterberging en infiltratie
OD1.4. Tegengaan veenoxidatie en bodemdaling
OD1.5. Circulaire waterketens (zoetwaterafvoer beperken en hergebruik).

SD 2. Realiseren en beheren robuust natuurnetwerk
OD2.1. Het behalen van Vlaamse, Nederlandse en Europese natuurdoelstellingen door uitbouw en diversificatie in bestaande gebieden en het voeren van soortenbeleid.
OD2.2. Herstel en kwalitatief beheer van natte permanente graslanden.
OD2.3. Herstel en kwalitatief beheer van kreekstructuren.
OD2.4. Herstel en kwalitatief beheer van watergebonden natuur.
OD2.5. Wegwerken knelpunten vismigratie en onderwaternatuur.

SD 3. Grensoverschrijdende natuurlijke systemen herstellen
OD3.1. Grensoverschrijdend beleid en netwerk uittekenen.
OD3.2. Grensoverschrijdend waterbeheer en monitorring.
OD3.3. Grensoverschrijdende structuren en connecties fysiek realiseren

SD4. Sectoroverschrijdende samenwerkingen
OD4.1. Natuurinclusiviteit en ecosysteemdiensten (financieel) valideren.
OD4.2. Sectoroverschrijdend natuurbeheer
OD4.3. Kustveiligheid (beveiliging tegen stijging).
OD4.4. Zachte recreatie en waterbeleving.

ZWIN
GEVOELSSTREEK

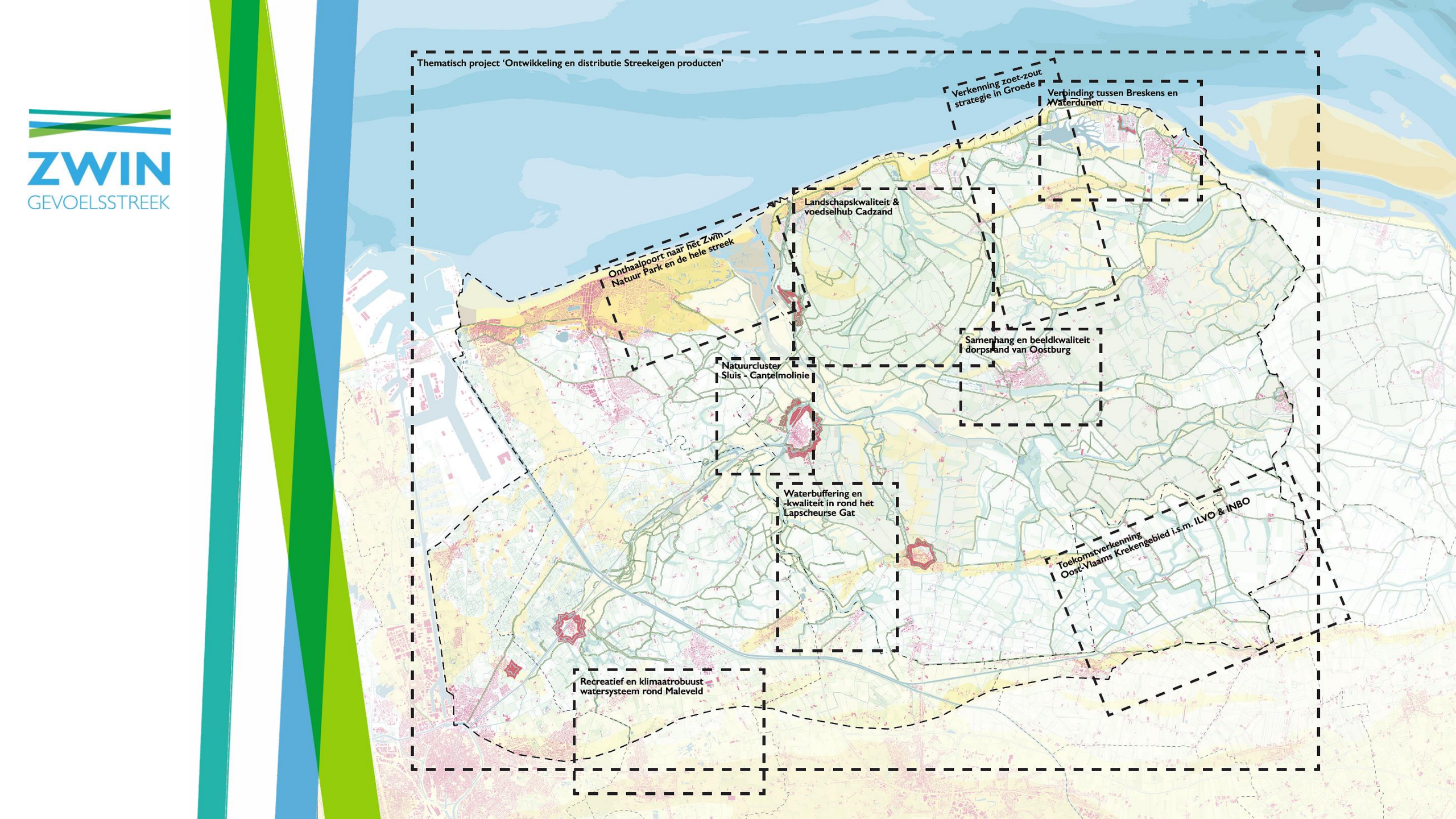

Waterbuffering in de ‘Grenskreken’

Lapscheurse gat, papenkreek, molenkreek, meulenkreek, ...

DOELSTELLINGEN

- recreatief netwerk met duidelijke onthaalpunten
- zachte recreatie langs het water (langs de beken)
- goede verbindingen en toegankelijkheid creëren
- versterken van de troeven van de Zwinstreek

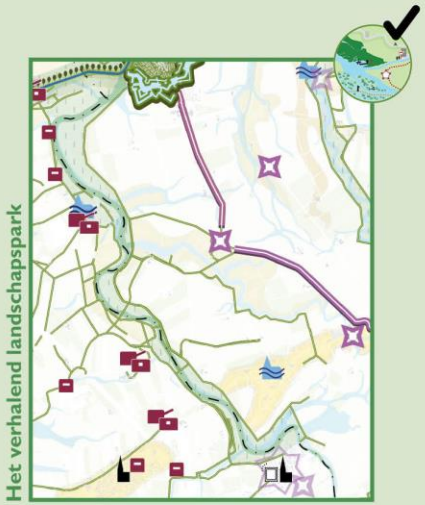

DOELSTELLINGEN

- zichtbaar maken en opwaarderen erfgoed door herbestemming
- deelgebieden leesbaar maken
- inzetten op educatie en rijke geschiedenis leefbaar maken (cfr. Middelburg)
- ontsluiten & beleefbaar maken van de cultuur, identiteit en historiek

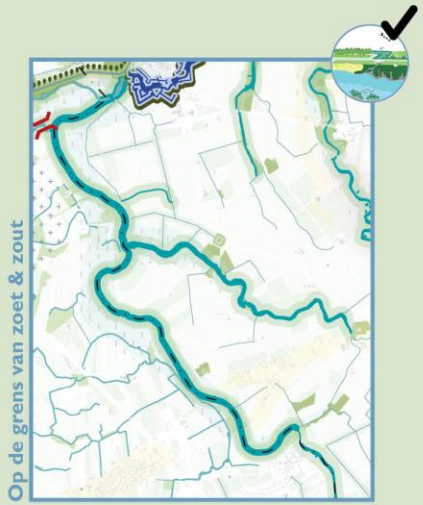

DOELSTELLINGEN

- herstellen kreekstructuren
- herstel onderwaternatuur
- soortenbeschermingsplannen uitvoeren
- grensoverschrijdende natuurlijke systemen herstellen
- verzekeren zoetwaterbevoorrading
- realiseren robuust natuurnetwerk
- behalen goede oppervlakte- en grondwaterkwaliteit

Beschrijving en opgave:

Het Lapscheurse Gat is een oude kreek ten zuiden van Sluis die momenteel bestaat uit een aaneenschakeling van kleinere kreken (met o.a. de Papenkreek, de Molenkreek en de Meulekreek). Deze unieke kreekstructuur kan ingezet worden als waterbuffer voor de regio en tegelijkertijd een recreatieve verbinding tussen Sluis en Middelburg (Maldegem) creëren. Zo wordt er niet alleen een verbinding met de omgeving gelegd maar ook één met het verleden (de kerktoren, kasteelrestauratie, sluizen, …). Bovendien biedt het de kans om Vlaamse en Nederlandse natuurgebieden met elkaar te verbinden en zoetwater van goede kwaliteit voor de regio te verzekeren.

Mogelijke Acties

1. Beleving via bezoekerscentrum Middelburg
2. Kasteelrestauratie en visualisatie
3. Beleving via uitkijktoren/kerktoren Middelburg
4. Verbreden en opwaarderen kreek
5. Overprofiel aanpssen
6. Vismigratie-knelpunten aanpakken
7. Verbinden waterstysteem van Kreken (VL - NL)
8. Trage wegennetwerk uitbouwen rond kreken (tot natuurwandelpad)
9. Bestrijding exoten: Chinese wolhandkrab, muskusrat en rivierkreeften
10. Creeren van kwalitatieve paaigebieden en onderwaternatuur + soortebeleid kamsalamander
11. Waterpeilbeheer bijsturen
12. Restaureren Blauwe SluisV
13. Verlorenkreek mee integreren

Onthaalpoort naar het Zwin Natuur Park en de hele streek

DOELSTELLINGEN

- onthaalpoortstrategie met karakteristieke poorten opzetten
- natuurrecreatie bevorderen en verspreiden in evenwicht met de toeristische sector
- identiteit van de streek versterken
- missing links in het recreatief fiets- en wandelnetwerk aanvullen
- ontsluiting van een duurzame en innovatief mobiliteitsnetwerk
- ondernemerschap verbinden met landschapsbeleving en gebiedsidentiteit

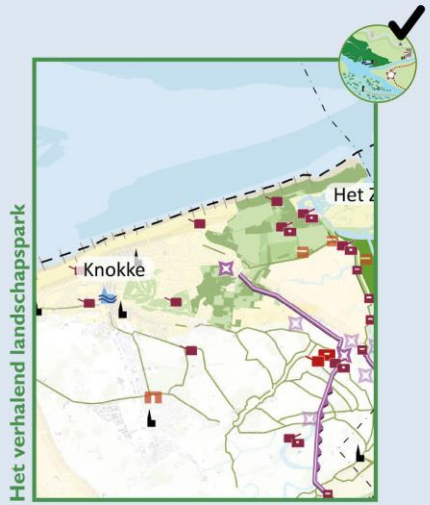

DOELSTELLINGEN

- landschappelijke structuren behouden door nieuwe functies en exploitatiemodellen
- het landschap laten ontdekken door educatie en beleving
- samenwerking tussen educatieve aanbieders en betrokkenen.

DOELSTELLINGEN

- landbouwtransitie ondersteunen
- landbouwers versterken in hun verbredende maatschappelijke taken
- ambachtelijke streekproducten

Beschrijving en opgave:
Wanneer een onthaalpoort als uitvalsbasis voor de hele streek wil dienen dan moet ze goed bereikbaar zijn met de fiets, het openbaar vervoer en andere innovatieve vervoersmodi. Dit vraagt een multidisciplinaire denkoefening die vandaag bekijkt hoe de verbinding Oosthoek-Zwin kan geoptimaliseerd worden en in de toekomst kan gekopieerd en herhaald worden voor de andere onthaalpoorten.

Mogelijke Acties

1. Ontsluiting d.m.v. duurzame mobiliteit
2. Connectie stad-duin-zee versterken
3. Aanpassen van straatprofiel
4. Op elkaar afstemmen van bestaande plannen rond de ontsluiting
5. Koppeling naar streekproducten/ lokale economie
6. Mogelijke ecologische verbindingen
7. Connectie: stad - duin - zee - polder
8. Communicatie en marketing
9. Lanbouw en -transitie ondersteunen

Verbinding tussen Breskens en Waterdunen

DOELSTELLINGEN
- recreatief netwerk met duidelijke onthaalpunten
- versterken van de troeven van de Zwinstreek
- versterken van de lokale economie

DOELSTELLINGEN
- zichtbaar maken en opwaarderen erfgoed door herbestemming
- inzetten op educatie
- ontsluiten & beleefbaar maken van de cultuur, identiteit en historiek
- deelgebieden leesbaar maken
- samenhangende beeldkwaliteit

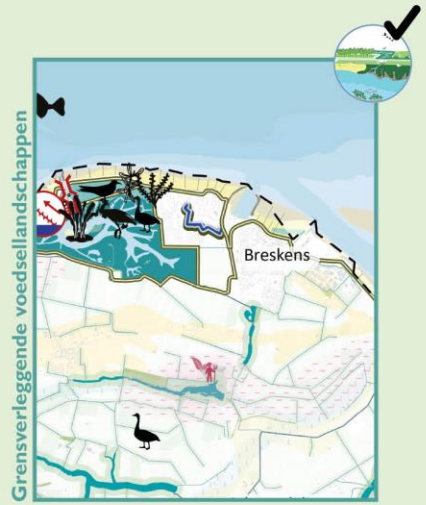

DOELSTELLINGEN
- promoten van producten door lokale ondernemers
- diversifiëren en verder ontwikkelen streekproducten
- ondersteunen van innovatieve landbouw

Beschrijving en opgave:
Tussen Breskens en Waterdunen is veel in beweging en ook hier bevindt zich een onthaalpoort naar de rest van de Zwinstreek. We onderzoeken hoe we met het fort Willem I en de Atlantikwall een spannende beleving kunnen uitwerken die een verbinding legt met de omliggende speelnatuur en de verdere streek.

Mogelijke Acties
1. Recreatief ontsluiten
2. Ontsluiting d.m.v. duurzame mobiliteit
3. Educatie programma rond zilte/zoute teelten en natuur opzetten
4. Uitbouwen van kustlaboratorium
5. Erfgoed (gedeeltelijk) zichtbaar maken
6. Veilige fietsverbindingen creeëren
7. Verbinding aanduiden en communiceren

Samenhang en beeldkwaliteit dorpsrand van Oostburg

DOELSTELLINGEN
- versterken connectiviteit kernen en landschap
- recreatief netwerk met duidelijke onthaalpunten
- goede verbindingen en toegankelijkheid creëren
- versterken van de lokale economie

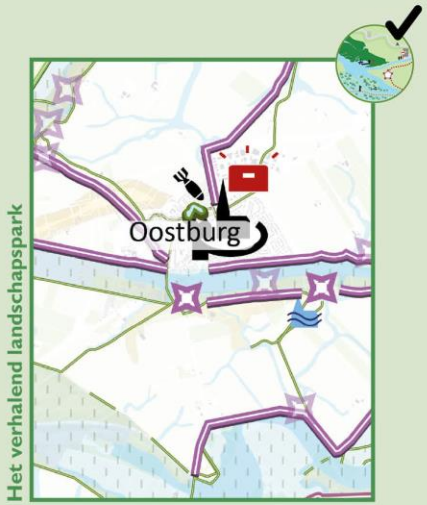

DOELSTELLINGEN
- zichtbaar maken en opwaarderen erfgoed door herbestemming
- inzetten op educatie
- ontsluiten & beleefbaar maken van de cultuur, identiteit en historiek
- deelgebieden leesbaar maken
- samenhangende beeldkwaliteit

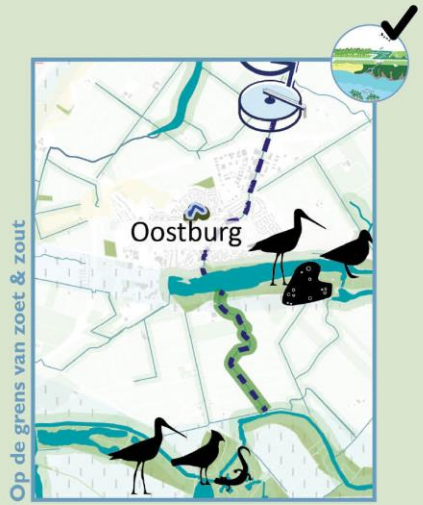

DOELSTELLINGEN
- verzekeren zoetwaterbevoorrading
- herstellen kreekstructuren
- realiseren robuust natuurnetwerk

Beschrijving en opgave:
Centraal gelegen in de gemeente Sluis bevindt zich Oostburg, dat door zijn rijk verleden en diverse archeologische restanten nog een verborgen parel in de zwinstreek is. Het hoge bevolkingscijfer geeft de kans om de stad niet alleen verder recreatief uit te bouwen voor toeristen maar ook een betere ontsluiting en connectie met het landschap voor de bewoners tot stand te brengen. In dit hefboomproject zou verder gewerkt kunnen worden op het masterplan en de verbinding met het erfgoed, landschap en recreatief netwerk versterkt kunnen worden.

Mogelijke Acties
1. Herbestemmen erfgoed
2. Uitbouwen recreatief netwerk en instappunt
3. Afwerken van stadsranden
4. Landschap binnenbrengen in dorpskern
5. Connecteren van lokale economie met recreatief netwerk
6. Opwaarderen dorpscentrum
7. Beleefbaar maken erfgoed en communiceren

Natuurcluster Sluis - Cantelmolinie

DOELSTELLINGEN
- beeldkwaliteit grensoverschrijdend verbeteren
- versterken connectiviteit kernen en landschap
- recreatief netwerk met duidelijke onthaalpunten

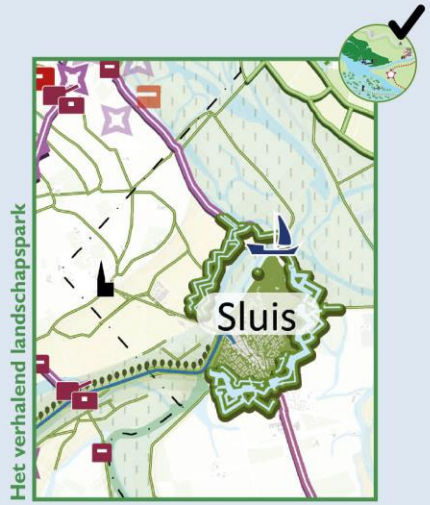

DOELSTELLINGEN
- ontsluiten & beleefbaar maken van de cultuur, identiteit en historiek
- zichtbaar maken en opwaarderen erfgoed door herbestemming
- inzetten op educatie
- samenhangende beeldkwaliteit

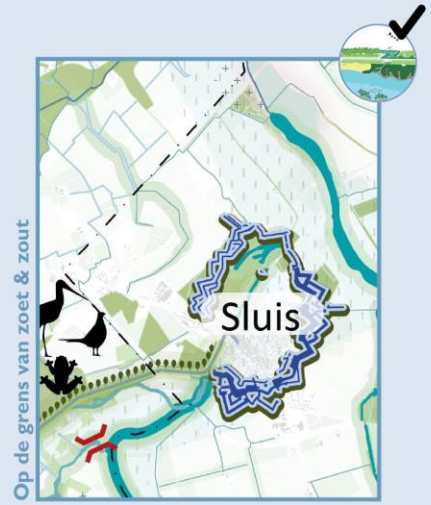

DOELSTELLINGEN
- realiseren en beheren robuust natuurnetwerk
- grensoverschrijdende natuurlijke systemen herstellen
- verzekeren zoetwaterbevoorrading

Beschrijving en opgave:
Een belangrijke missinglink in zowel het recreatieve- als natuurnetwerk bevindt zich tussen Sluis en de Cantelmolinie. Dit gebiedje vormt een unieke locatie om natuurontwikkeling en erfgoed (met de verdwenen Zwinhaven, Zwingeul, fort Sint-Donaas, Damse Vaart, ...) samen te brengen. Dit project biedt een kans om grensoverschrijdende recreatieve verbindingen te maken en het landschap een stukje meer beleefbaarder te maken.

Mogelijke Acties
1. Ecologische verbinding realiseren
2. Habitats creeren doelstoorten
3. Educatieprogramma opzetten rond Staat-Spaanse Linies
4. Erfgoed (gedeeltelijk) zichtbaarmaken
5. Waterbeheer bijsturen
6. Selectief herstel
7. Ontsluiting van sites

Toekomstverkenning Oost-Vlaams krekengebied

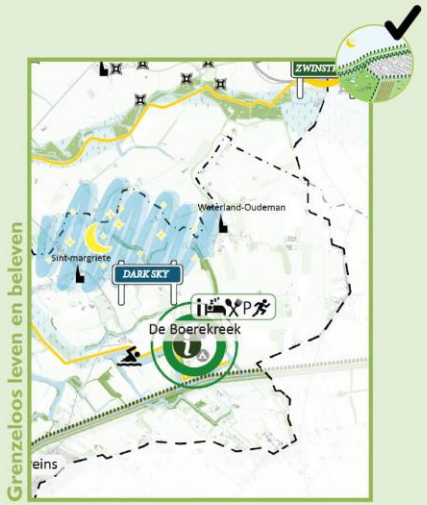

DOEL STELLINGEN
- recreatief netwerk met duidelijke onthaalpunten
- versterken van de troeven van de Zwinstreek
- versterken van de lokale economie

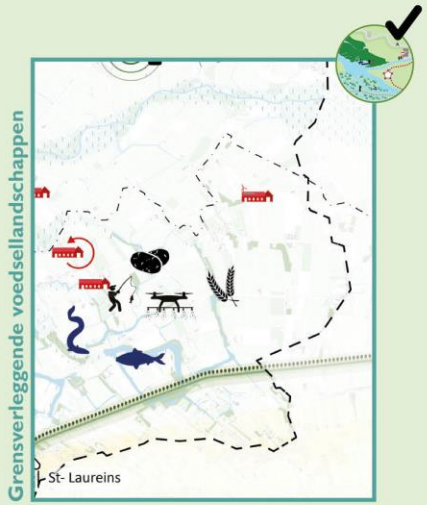

DOEL STELLINGEN
- promoten van producten door lokale ondernemers
- diversifiëren en verder ontwikkelen streekproducten
- ondersteunen van innovatieve landbouw

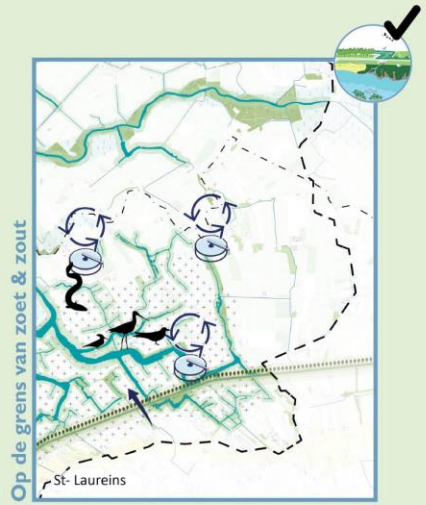

DOEL STELLINGEN
- verzekeren zoetwaterbevoorrading
- herstellen kreekstructuren
- grensoverschrijdende natuurlijke systemen herstellen
- herstel onderwaternatuur
- realiseren robuust natuur- en netwerk
- behalen goede oppervlakte- en grondwaterkwaliteit

Beschrijving en opgave:
Samen met het INBO en ILVO bekijken we welke eerste stappen er mogelijk zijn in de richting van een klimaatrobuust watersysteem. Hieraan hangen heel wat extra kansen vast zoals grensoverschrijdende ecologische en recreatieve verbindingen, nieuwe kansen en verdienmodellen voor de landbouwers en extra beleving door streekproducten, waterrecreatie, rustgebieden en meer.

Mogelijke Acties
1. Kreekherstel incl oeverprofiel
2. Robuuste landbouw creeren met verdienmodel
3. Monitorring waterkwaliteit
4. Opmaak en uitvoering van natuurbeheerplannen (incl. toegankelijkheid)
5. Vismigratie-knelpunten aanpakken
6. Zwemwaterkwaliteit realiseren
7. Visinfrastructuur uitbouwen
8. Waterpeilbeheer bijsturen
9. Verbinden waterstysteem van Kreken (VL - NL)
10. Marketing paling als folklore/Zwinsstreekproduct + andere rendabele verdienmodellen
11. Oude arm Eeklose watergang opgenleggen
12. Leopoldkanaal als zoetwaterbron inzetten

Landschapskwaliteit & voedselhub Cadzand

DOELSTELLINGEN
- beeldkwaliteit grensoverschrijdend verbeteren
- recreatief netwerk met duidelijke onthaalpunten
- versterken van de troeven van de Zwinstreek
- versterken van de lokale economie

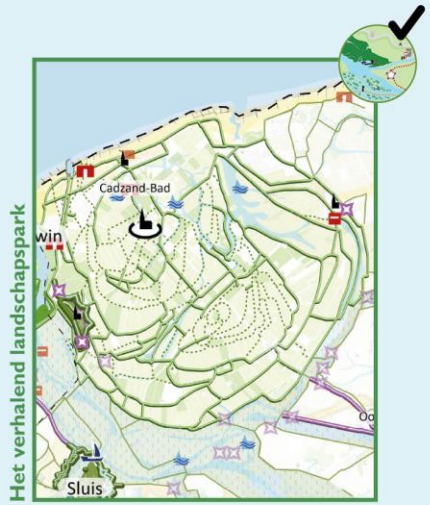

DOELSTELLINGEN
- ontsluiten & beleefbaar maken van de cultuur, identiteit en historiek
- deelgebieden leesbaar maken
- samenhangende beeldkwaliteit
- inzetten op educatie
- zichtbaar maken en opwaarderen erfgoed door herbestemming

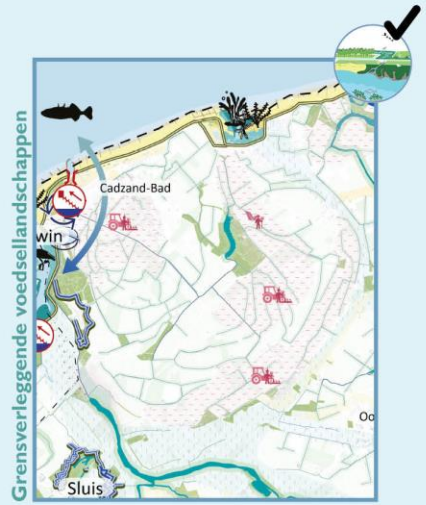

DOELSTELLINGEN
- promoten van producten door lokale ondernemers
- diversifiëren en verder ontwikkelen streekproducten
- ondersteunen van innovatieve landbouw

Beschrijving en opgave:
Wanneer een onthaalpoort als uitvalsbasis voor de hele streek wil dienen dan moet ze goed bereikbaar zijn met de fiets, het openbaar vervoer en andere innovatieve vervoersmodi. Dit vraagt een multidisciplinaire denkoefening die vandaag bekijkt hoe de verbinding Oosthoek-Zwin kan geoptimaliseerd worden en in de toekomst kan gekopieerd en herhaald worden voor de andere onthaalpoorten.

Mogelijke Acties
1. Ontsluiting d.m.v. duurzame mobiliteit
2. Aanpassen van straatprofiel
3. Op elkaar afstemmen van bestaande plannen rond de ontsluiting
4. Koppeling naar streekproducten/ lokale economie + promotie
5. Mogelijke ecologische verbindingen
6. Connectie stad x landschap creëren

Ontwikkeling en distributie streekeigen producten

DOELSTELLINGEN

- ambachtelijke streekproducten inzetten als toeristische pijler.
- inzetten op gezonde en duurzame bedrijfsvoering met rendabiliteit als peiler
- grensvervaging onderzoeken voor producten
- ondernemers en streekverengingen samenbrengen om nieuw aanbod te creëren
- landbouw ondersteunen met innovatie, nieuwe teelten, ...

DOELSTELLINGEN

- gebied in de verf zetten door gastheerschap
- ondernemerschap verbinden met landschapsbeleving
- voorzieningen op dorpsniveau
- link maken met de handelskernen in het hinterland
- beeld van de Zwinstreek als grensoverschrijdend recreatieve zone communiceren
- recreatief netwerk met duidelijke onthaalpunten

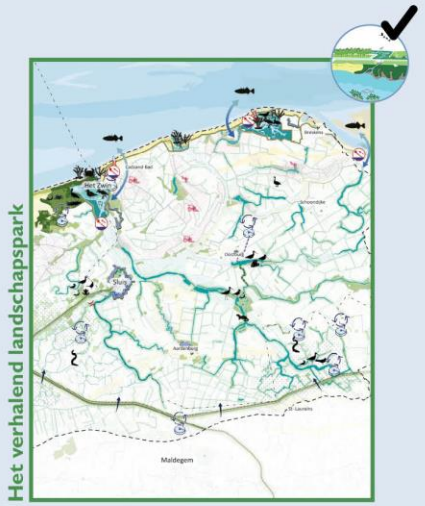

DOELSTELLINGEN

- sterke verhalen vertellen
- de verschillende perioden uit de geschiedenis in het landschap zichtbaar maken
- landschap laten ontdekken door educatie en beleving

Beschrijving en opgave:

Met de Foodregio, de boerenmarkten, Marcin Beaufort, de foodarcheoloog en een rijke geschiedenis van Zwinhavens heeft de streek alles om zijn streekproducten wereldberoemd te maken. Verdere samenwerking kan helpen om producten beter aan elkaar te distribueren en om met nog meer promotie en samenwerking een streekbreed klimaatrobuust landbouwverhaal op te zetten.

Mogelijke Acties

1. Storytelling: duurzaam van boer tot bord
2. Opzetten korte ketens (winkelcontainer, ...)
3. Pilootprojecten rond innovatieve teelten
4. Netwerk uitzetten om kennis makkelijker te delen
5. Productontwikkeling en onderzoek naar economische haalbaarheid van nieuwe teelten
6. Streekbrede en grensoverschreidende distributie (streekcoördinator).
7. Promotie zilte teelten met koppeling naar zeeverhaal en klimaaturgenties
8. Zwinstreeklabel

Wat zijn de volgende stappen?

Volgende stappen

- Opbouw ‘programma’ masterplan
- Uitwerking van de hefboomprojecten
- Uitwerking governance
- Communicatie en promotie

- Goedkeuring in masterplan, operationeel plan en samenwerkingsverband in de maand mei 2023.

ZWIN
GEVOELSSTREEK

Masterplan
Landschapspark Zwinstreek
2023

Opbouw masterplan

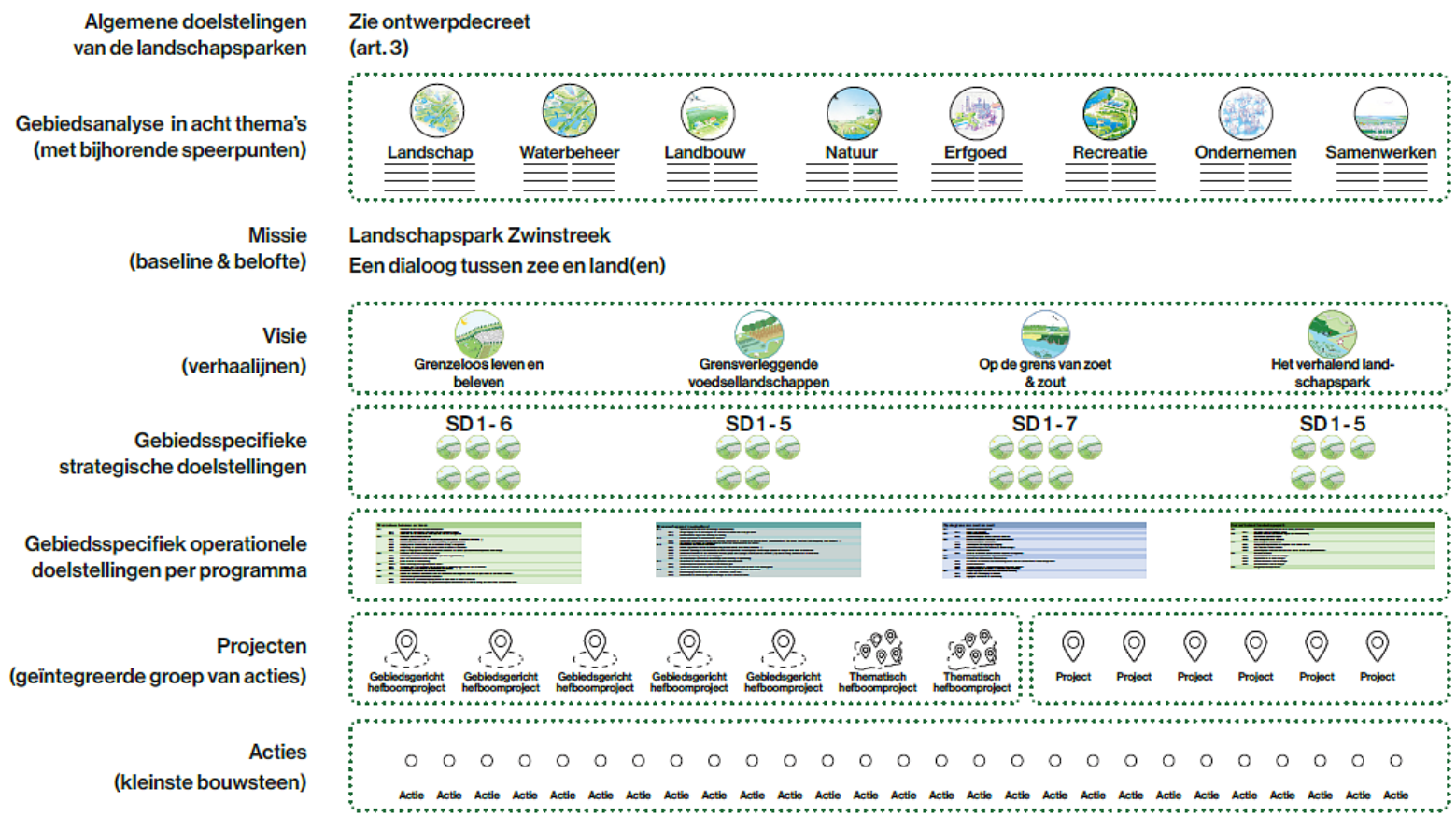

Samenwerkingsverband

- Grensoverschrijdende rechtspersoon
  - samenwerkingsovereenkomst
  - statuten
- Algemene vergadering / het bestuursorgaan (BO)
  - in BO minstens de helft gemeenten, relevante terreinbeheerders (landbouw, natuur, …)
  - in BO andere relevante stakeholders
- Financiering
  - Structureel
  - Projectmatig

Financieringsschema VLM (bij erkenning)

Standaardschema VLM			
Financiering structureel (o.b.v. schema VLM)	**Vlaamse overheid**	**Coalitie**	**Totaal**
Vaste Financiering Personeel en werking	268.000,00 €	67.000,00 €	335.000,00 €
Variabele Financiering Personeel en werking	61.000,00 €	15.250,00 €	76.250,00 €
Investeringen (in Vlaanderen)	160.000,00 €	40.000,00 €	200.000,00 €
	489.000,00 €	122.250,00 €	611.250,00 €
	80%	20%	100%

Vragen aan de gemeente

- Governance, aandeel gemeente in parkbureau
  - structureel volgens verdeelsleutel
- Projecten en acties vanuit de steden en gemeenten
  - inhoudelijk, menskracht, financieel
- Besluitvormingstraject richting 31 mei 2023
  - Nu: informatieve aankondiging in de gemeenteraad
  - Besluitvorming in de gemeenteraad (mei-juni 2023)

Voorstel van besluit

- Onderschrijven van het masterplan als richtinggevende visie
- Ondersteuning van de definitieve indiening van de kandidatuur
- Instemmen met de (nog op te stellen) samenwerkingsovereenkomst
- Let wel:
  decreet ‘Vlaamse Parken’ pas in de zomer beschikbaar zal zijn.

ZWIN
GEVOELSSTREEK

Kandidatuur Landschapspark Zwinstreek
Gemeenteraad Gemeente Sluis
11 april 2023